

SUMARNI INVENTAR

HR-DAZD-587

JAVNI BILJEŽNIK SILVIO BRUNELLI

1938. – 1943.

Izradio: Ivica Ražov, arhivist

ZADAR, 2023.

SADRŽAJ :

POPIS KRATICA	2
1. IDENTIFIKACIJA	2
1.1 Oznaka / Signatura.....	2
1.2 Klasifikacija	2
1.3 Naslov	2
1.4 Kratica naslova fonda.....	2
1.5 Vrijeme nastanka gradiva.....	2
1.6 Razina opisa	2
1.7 Količina.....	2
1.8 Tehničke jedinice	2
2. KONTEKST	2
2.1 Naziv stvaratelja	2
2.2 Upravna povijest	2
2.2.1 Vrijeme i mjesto djelovanja / Povijest stvaratelja	2
2.2.2 Sjedište djelovanja.....	4
2.2.3 Pravni položaj.....	4
2.2.4 Nadležnost, funkcije i područje djelovanja.....	4
2.2.5 Administrativni ustroj i uredsko poslovanje	6
2.2.6 Odnosi i veze.....	7
2.3 Povijest fonda.....	7
3. SADRŽAJ I USTROJ	7
3.1 Sadržaj	7
3.2 Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja.....	8
3.3 Plan sređivanja.....	8
4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA	8
4.1 Pravni položaj.....	8
4.2 Uvjeti dostupnosti.....	9
4.3 Uvjeti objavljivanja i umnožavanja.....	9
4.4 Jezik u gradivu.....	9
4.5 Tvarne značajke i tehnički uvjeti.....	9
4.6 Obavijesna pomagala.....	9
5. DOPUNSKI IZVORI	9
5.1 Mjesto čuvanja izvornika.....	9
5.2 Dopunski izvori u DAZD.....	9
5.3 Dopunski izvori u drugim arhivima.....	9
6. LITERATURA	10
6.1 Monografije i članci.....	10
6.2 Zbirke zakona.....	10
7. PODRUČJE KONTROLE OPISA	10
7.1 Napomena.....	10
7.2 Pravila i konvencije.....	10
7.3 Nadnevak izrade opisa.....	10
8. POPIS GRADIVA	11
A) Popis knjiga.....	11
B) Popis spisa.....	12

POPIS KRATICA

DAZD	Državni arhiv u Zadru
HR	Hrvatska
s. d.	<i>sine dato</i> (bez datuma)
Sign.	signatura

1. IDENTIFIKACIJA

1.1 Oznaka / Signatura	HR-DAZD-587
1.2 Klasifikacija	B.3.8. – B.4.8.
1.3 Naslov	Javni bilježnik Silvio Brunelli
1.4 Kratica naslova fonda	JBSB
1.5 Vrijeme nastanka gradiva	1938. - 1943.
1.6 Razina opisa	Fond
1.7 Količina	0,7 d/m
1.8 Tehničke jedinice	7 kutija

2. KONTEKST

2.1 Naziv stvaratelja	Javni bilježnik Silvio Brunelli
-----------------------	---------------------------------

2.2 Upravna povijest

2.2.1 Vrijeme i mjesto djelovanja / Povijest stvaratelja

Javni bilježnik ili notar je službenik s posebnim ovlastima za sastavljanje i pisanje isprava i pravnih dokumenata. Povijest notarijata seže još u rimsko doba razvojem pravnog instituta *tabellio* (*tabelliones*). U srednjem vijeku uobičajen je naziv *notarius publicus* dok je javno bilježništvo bilo regulirano statutima gradova. Nakon završene pravne škole javni bilježnik je dobivao privilegij od viših vlasti obavljati javnu službu u gradskim komunama, kancelarijama vladara, feudalaca, sudova. Svojim potpisom i notarskim znakom jamčio je vjerodostojnost i pravni učinak dokumenta (*fides publica*).

Nakon prestanka francuske vladavine i uključenja Dalmacije u Habsburšku monarhiju (1814.-1918.) austrijska je vlast 1817. godine potvrdila sve zatečene propise uključujući Pravilnik o notarijatu od 17. lipnja 1806. (*Regolamento sul Notariato*) koji je po uzoru na francuski zakon bio sastavljen za Kraljevinu Italiju.

Za vrijeme druge austrijske uprave donesen je prvi moderni zakon o bilježništvu. Bilježnički red (*Die Notariatsordnung*) od 29. rujna 1850. bio je uveden u Istru, potom

zamijenjen Bilježničkim redom od 21. svibnja 1855. koji je vrijedio u Hrvatskoj i Slavoniji, no tek je treći austrijski Bilježnički red od 25. srpnja 1871. bio uveden u cjelokupan austrijski dio Monarhije pa tako i na područje Dalmacije. Do njegova donošenja javno bilježništvo na području Dalmacije bilo je uređeno Privremenim pravilnikom za notare u Dalmaciji (*Regolamento provvisorio pei notaj della Dalmazia*) od 24. prosinca 1825., odnosno Provizornim pravilnikom za notare u Kraljevini Dalmaciji (*Regolamento provvisorio per i notai*) od 15. svibnja 1827. godine.

Raspadom Austro - Ugarske Monarhije 1918. godine formirana je Kraljevina SHS, dok su Zadar, Trst, Gorica, Gradiška, Istra, Cres, Lošinj, Sušak, Lastovo i Palagruža ušli u sastav Kraljevine Italije.

Na novopripojenom području postupno se uvodi talijansko zakonodavstvo u cijelosti, prema tome i propisi o bilježništvu. Početkom talijanske uprave biljeznici su se oslanjali na austrijski Bilježnički red od 25. srpnja 1871. te na talijanski Zakon o uređenju bilježništva i bilježničkih arhiva od 16. veljače 1913. godine br. 89. objavljen u *Gazzetta Ufficiale* od 7.3.1913. br. 55.¹

Dekretom od 10. siječnja 1926. o ustroju bilježničkih mjesta izravno su modificirani uvjeti rada javnih bilježnika koji su do tada djelovali prema austrijskim zakonima. Iste godine određuje se rok u kojem se iz službe otpuštaju biljeznici koji zbog nedovoljnog poznavanja talijanskog jezika ili drugih razloga ne mogu obavljati službu u svojim uredima. Za provjeru služenja talijanskim jezikom utvrđena je obaveza polaganja pisanog i usmenog ispita pri povjerenstvu Ministarstva pravosuđa u Rimu. Provjeru drugih mogućih zapreka za obavljanje službe provodila su politička tijela u pripojenim krajevima.²

Talijanski zakoni i odredbe o bilježništvu primijenjeni su na područje Istre, Rijeke i Dalmacije Kraljevskim dekretom od 6. svibnja 1929.³ Bilježničkim su arhivima u Puli, Rijeci i Zadru za osnivanje dodijeljena namjenska sredstva, a određeno je da sve do pronalaženja prikladnog prostora arhivi djeluju u sklopu Okružnih sudova. Kraljevskim dekretom od 9. prosinca 1937. provedena je konačna sistematizacija bilježničkih mjesta u cijeloj Kraljevini. Za područje zadarskog okruga bio je nadležan Prizivni sud u Trstu (*Corte d' Appello di Trieste, Sezione di Fiume*) te je za navedeni okrug određeno ukupno 2 bilježnička mjesta.⁴

Uspostavom SFRJ javnobilježnička služba nije obnovljena. Predsjedništvo AVNOJ-a je Odlukom o ukidanju javnih bilježnika i javnobilježničkih komora od 17. studenog 1944. ukinulo instituciju javnih bilježnika na području cijele Jugoslavije.⁵

Silvio (Pietro, Matteo) Brunelli rođen je u Zadru 7.8. 1892. godine.⁶ Otac mu je bio povjesničar Vitaliano Brunelli, a majka Marietta (Maria) Gelovčić.⁷ Godine 1919.

¹ Pregled zakona koji se odnose na javno bilježništvo u Kraljevini Italiji donosi Snježana Brbić u inventaru HR-DAPA-851 Rovinjski biljeznici (*Notai di Rovigno*), Državni arhiv u Pazinu, 2005.

² I. Grdinić, Sumarno-analički inventar fonda Bilježnički arhiv u Puli (1645/1954) / VIA svezak 14-16

³ M. Leideck, HR-DAPA-540 Biljeznici Poreča 1852/1944 (1947). Sumarni inventar/ VIA svezak 19

⁴ R. D. 9 dicembre 1937 n. 2141 – *Revisione generale della tabella che determina il numero e la residenza dei notari del Regno*, Leggi e decreti, 1937., str. 6014.

⁵ Državni arhiv u Zadru, HR-DAZD-478 Javni bilježnik Dušan Jurković (1912.-1942.)

⁶ Državni arhiv u Zadru, HR-DAZD-378 Zbirka matičnih knjiga, Inv. Br 2136, str. 27, br. 116

⁷ Državni arhiv u Zadru, HR-DAZD-378 Zbirka matičnih knjiga, Inv. Br. 1852, str. 19, br.8

sudjeluje u D' Annunzijevom pohodu na grad Rijeku.⁸ Kao javni bilježnik djelovao je u Malom Lošinj (1933.-1936.), u Puli (od siječnja 1937.) i u Zadru (1938.- 1943.).⁹ Nakon Drugog svjetskog rata djelovao je u Bassanu del Grappa (od 1947.)¹⁰ i Vincenzi (od 1949.).¹¹ Bavio se također poviješću, tradicijom i književnošću.¹² Preminuo je 1982. godine u gradu Bassanu.

Ured javnog bilježnika Silvija Brunellija bio je smješten u ulici Nicolò Trigari. Ured se povremeno nalazio na *Piazza del Duomo* br. 1 (prvi kat) 1942. godine, i u ulici sv. Mihovila (prvi kat) 1943. godine.

2.2.2 Sjedište djelovanja

Zadar

2.2.3 Pravni položaj

Tijelo državne uprave

2.2.4 Nadležnost, funkcije i područje djelovanja

Po općim odredbama talijanskog Zakona o uređenju bilježništva i bilježničkih arhiva od 16. veljače 1913. godine, bilježnik je javni službenik, imenovan doživotno kraljevskim dekretom, ovlašten za sastavljanje isprava među živima i oporuka, pohranjivanje istih te izdavanje ovjera, prijepisa i izvoda. Da bi se postiglo zvanje bilježnika potrebno je:

1. Biti državljanin Kraljevstva i imati navršenu 21. godinu.
2. Biti moralno podoban.
3. Posjedovati diplomu prava ili potvrdu Sveučilišta Kraljevstva.
4. Nakon diplome upisati se u pripravnike bilježničkog vijeća i imati praksu kontinuirano dvije godine.

Za svoj rad javni bilježnici su imali pravo na honorar odnosno plaću. Osim toga, oni podnose zahtjeve u vanparničnim postupcima, pod zakletvom primaju dokumente o očevidnosti u građanskim ili trgovačkim predmetima, kao i izjave o prihvaćanju nasljedstva te zastupaju maloljetnike u trgovini. Bilježnici su imali pravo nastupati kao zastupnici sudskih vlasti kod stavljanja i uklanjanja pečata u slučajevima predviđenim građanskim i trgovačkim zakonima, pri sastavljanju imovnika u građanskim i trgovačkim predmetima u slučaju da sudac ne želi u interesu stranke delegirati kancelista te pri dražbama i sudskim diobama i u svim za tu svrhu potrebnim radnjama.

⁸ Daria Garbin, Renzo de'Vidovich, *Dalmazia Nazione Dizionario degli Uomini Illustri della componente culturale illirico-romana latina veneta e italiana* (Trst: Fondazione Scientifico Culturale Maria e Eugenio Dario Rustia Traine, 2012.), str. 64

⁹ Državni arhiv u Rijeci. HR-DARI-40 Javni bilježnici Cresa i Lošinja (1774.-1945.)

¹⁰ Gazzetta ufficiale, god. 88, br. 239, od 17. listopada 1947., str. 3099

¹¹ Gazzetta ufficiale, god. 90, br. 237, od 14. listopada 1949, str. 2830

¹² Silvio Brunelli, *L'assedio di Zara 27 marzo-12 aprile 1941* (Zadar: Tipografia E. de Schönfeld, 1941.).

Javni bilježnici su bili nadležni izdavati potvrde o životu umirovljenika i ostalih osoba koje su primale novčane doznake od države. Ured bilježnika bio je nespojiv s bilo kojom plaćenom državnom službom, službom u pokrajinskoj ili općinskoj upravi koja je prelazila 5000 stanovnika, nadalje sa zanimanjem odvjetnika, povjerenika, direktora banke, trgovca, posrednika, burzovnog posrednika, službenika lutrije, poreznika ili ministra u Vladi. Od ove odredbe izuzeti su književnici, znanstvenici, pripadnici akademija, knjižnica, muzeja i ostalih znanstvenih, književnih ili umjetničkih instituta, službenici ureda u dobrotvornim ustanovama, uredima vezanima uz javnu nastavu, uredima podekonoma upražnjenih odbora. (čl. 2 navedenog Zakona).

U svakom kotaru (*distretto*) gdje postoji sjedište građanskog i kaznenog suda, trebalo je biti sjedište Zbora bilježnika i Bilježničkog vijeća. Za kotar koji ima manje od 15 bilježnika predviđeno je da kraljevskim dekretom bude ujedinjen sa susjednim kotarom kojem je nadležan isti prizivni sud. Nakon što je utvrđeno slobodno bilježničko mjesto predsjednik bilježničkog vijeća u roku od 30 dana provodi natječaj koji se objavljuje u *Gazzetta Ufficiale*. Zahtjev za poništenje natječaja dolazi od ministarstva pravde i objavljuje se u *Bolletinu*. Nakon polaganja zakletve, Prizivni sud izdaje bilježniku dekret kojim može osnovati svoj ured.

Kraljevskim je dekretom izdanim sedam mjeseci nakon izdavanja Zakona određen broj i sjedište bilježnika za svaki kotar. Pri tome se vodilo računa o broju stanovnika, količini poslova, teritoriju i komunikacijskim sredstvima. Predviđeno je jedno bilježničko mjesto na najmanje 7000 stanovnika. Zakon je predviđao da se broj i sjedišta bilježnika moraju pregledavati i po potrebi modificirati svakih deset godina ili djelomično u kraćem vremenu ako se pokaže hitna potreba.

U Bilježničkom vijeću bilježnik je dobivao pečat i knjige koje je bio obvezan voditi te je u odgovarajući registar u tajništvu Vijeća stavljao potpis i pečat.

Osim tih dokumenata bio je dužan čuvati i dokumente koji su mu predani u depozit po zakonskim odredbama ili na zahtjev stranaka.

Javne oporuke sastavljene prije smrti oporučitelja, tajne oporuke i svojeručno pisane oporuke deponirane kod bilježnika prije njihovog javnog predstavljanja, trebale su se čuvati u odvojenim fasciklima. Javne oporuke nakon smrti oporučitelja i na zahtjev bilo koje zainteresirane strane, a ostalih nakon javnog predstavljanja, trebalo je premjestiti iz posebnog svežnja i repertorija za dokumente o posljednjoj volji, među ostale bilježničke dokumente.

Prema odredbama Zakona od 16. veljače 1913. bilježnik je trebao voditi dva repertorija, jedan za dokumente sačinjene među živima i drugi repertorij za dokumente o posljednjoj volji. Bilježnici su morali biti osobno sigurni u identitet stranaka.

Na bilježničkom aktu je natpis s imenom kralja i formulom „uz milost božju i volju nacije“. Potpis koji bilježnik stavlja na kraj akta treba biti utvrđen otiskom pečata. Originali bilježničkih akata trebaju biti napisani čitko i pregledno, bez prekida i razmaka, bez kratica, ispravaka i preinaka. Bilježnički akti trebaju biti pisani na talijanskom jeziku. U članku broj 3 Zakona o uređenju bilježništva i bilježničkih arhiva od 16. veljače 1913. godine službeno je područje djelovanja javnog bilježnika bilo određeno kao područje okružnog suda na kojemu je javni bilježnik imao svoje sjedište. Područje nad kojim je nadležnost imao Okružni sud u Zadru (*Tribunale civile e penale*) obuhvaćalo je naselja Arbanase, Bokanjac, Crno, Dračevac, Puntamiku i sam grad Zadar, koji je obuhvaćao naselja Poluotok, Voštarnicu, Brodaricu i Stanove.

2.2.5 Administrativni ustroj i uredsko poslovanje

Zakonom o uređenju bilježništva i bilježničkih arhiva od 16. veljače 1913. godine precizno je određeno koje su knjige javni bilježnici morali voditi. To je uvjetovalo ustroj pisarnice i pismohrane javnih bilježnika. Knjige koje je bilježnik preuzimao, o svom trošku, morale su biti povezane i prošivene jamstvenikom. Na prvoj stranici uz pečat i potpis voditelja javnobilježničkog arhiva stajala bi i zabilježba o broju listova knjige i datum ovjere. Knjige su se zaključivale tako da je uz bilježnički, te potpis i pečat nadležnog tijela (javnobilježničkog arhiva ili matičnog ureda- *ufficio del registro/primo procuratore*) utvrđeno kojim je tekućim brojem knjiga završena. U primjeru javnog bilježnika Silvija Brunellija upisi su se zaključivali po semestrima.

Bilježnički ili glavni upisnici (*repertorio notarile ili generale*) sadržavali su šest rubrika, i to: tekući broj akta koji se za cijelo vrijeme djelovanja jednog bilježnika istog mjesta ili kotara neprekidno nastavlja, datum sastavljanja akta, ime, prezime, bračno stanje i mjesto prebivališta ugovornih strana, svojstvo posla, predmet ugovora ili posla s navodom iznosa vrijednosti, ako je određen u aktu, i rubriku za napomene, osobito za potpise legalizacije i potvrde o životu. Nakon primjene talijanskog zakona o bilježništvu iz 1913. bilježnici su vodili zasebne upisnike isprava među živima (*repertorio per gli atti tra vivi*) i upisnike oporuka (*repertorio per gli atti di ultima volontà*). Upisnici isprava među živima sadrže trinaest rubrika:

- tekući broj spisa (*numero progressivo di repertorio*),
- izvorni broj spisa (*numero degli atti rilasciati in originale*)
- broj spisa u (javnobilježničkoj) zbirci (*numero che l'atto prende nella raccolta*)
- broj spisa u upisniku iskaza posljednje volje (*numero del repertorio per gli atti di ultima volontà*)
- datum i mjesto zaprimanja ili ovjere spisa (*data e luogo in cui l'atto fu ricevuto o autenticato*)
- vrsta sastavljenog akta (*natura dell'atto ricevuto o autenticato*)
- imena, prezimena i prebivalište stranaka (*cognome, nome, paternità domicilio o residenza delle parti*)
- sažeti prikaz i vrijednost predmeta (*indicazione sommaria delle cose costituenti l'oggetto dell'atto, relativo prezzo o valore*)
- bilješka o registraciji ili plaćenju pristojbi (*nota della eseguita registrazione o della tassa pagata*)
- naknada za bilježnika (*quota spettante al notaio*)
- biljezi za bilježnički arhiv za predmetne akte ili upis (*quota spettante alla cassa nazionale del notariato per gli atti soggetti o registrazione*)
- biljezi za bilježnički arhiv za akte izuzete od upisa (*quota spettante alla cassa nazionale del notariato per gli atti esenti da registrazione*)
- napomene (*osservazioni eventuali*)

Uz upisnike bilježnici su vodili i zasebna imenska kazala u kojima je pri pretraživanju relevantan tekući broj spisa u upisniku među živima. Također su uz navedena pomagala vodili i upisnike prosvjeda mjenica i registre vrijednosti preuzetih na pohranu. Prilikom sastavljanja akta korištene su ustaljene formulacije koje se odnose na pojedinu vrstu isprave. Akti sadržavaju: tekući broj upisnika među živima i broj bilježničke zbirke, naslov i ime vladara, ime i prezime bilježnika, nadnevak i mjesto sastavljanja akta, podatke o strankama, sadržaj predmeta, tijek postupka i priloge (popise inventara, izvode, punomoći, katastarske nacрте itd.), potvrdu da je akt pročitan strankama, potpise stranaka i specifikaciju bilježničkih troškova.

2.2.6 Odnosi i veze

Za vrijeme talijanske uprave, zadarski bilježnici koji djeluju na području nadležnosti Okružnog suda u Zadru, bili su u nadležnosti bilježničkog arhiva odnosno bilježničke komore i bilježničkog vijeća. Predsjednik i tajnik bilježničkog arhiva obnašaju iste dužnosti i pri komori. Osim predsjednika, komora se sastoji od najmanje četiriju, a najviše osam članova, koje biraju svi bilježnici iz djelokruga bilježničke komore. Ovo tijelo vodi evidencije i upisnike o poslovanju bilježnika, dopunjava nedostatke u pomoćnim knjigama bilježnika, sastavlja protokole o preuzimanju ili predaji spisa bilježnika koji je prestao djelovati te nadzire rad bilježnika. na način da je predsjednik komore imao ovlasti narediti istragu protiv bilježnika uslijed nepravilnosti u radu i o tome podnijeti prijavu Prizivnom sudu. Prema Članku 3. Kraljevskog dekreta od 6. svibnja 1929. u javnobilježničkim okruzima Rijeci, Puli i Zadru, ovlasti javnobilježničkog vijeća trajno obnaša predsjednik Okružnog suda ili sudac kojeg on odredi. Sva navedena tijela bila su pod nadležnošću Ministarstva pravosuđa u Rimu.

2.3 Povijest fonda

Fond obuhvaća gradivo nastalo djelovanjem javnog bilježnika Silvija Brunellija u razdoblju od 1938. do 1943. godine. Gradivo ovog fonda preuzeto je od Općinskog suda u Zadru zajedno sa spisima Kotarskih sudova u Biogradu, Preku i Zadru. Gradivo je preuzeto u nesređenom stanju i bez popisa 13. srpnja 1977. godine (Knjiga primljenog arhivskog gradiva, br. 141/1977).

3. SADRŽAJ I USTROJ

3.1 Sadržaj

Gradivo fonda sastoji se od tri upisnika među živima i jednog imenika, jednog upisnika akata o posljednjoj volji i spisa koji sadrže: ovjere sveučilišnih diploma i potvrda o polaganju ispita (Bologna, Padova, Pavia, Venezia, Asti, Ascoli Piceno, Ancona, Graz, Rim, Rijeka, učiteljska škola u Zadru, Istituto magistrale „*Principe di Piemonte*“ Zadar, tehničko-industrijska škola „P. Bakmaz“, *Istituto nautico* u Malom Lošinjju itd.), hipotekarna jamstva i potvrde o brisanju prava zaloga, ovjere dokumenata o novčanim dugovanjima, kupoprodaje nekretnina (Zadar, Trogir, Genova, Ancona, Brindisi itd.), ovjere ugovora o najmu, kupoprodaje poljoprivrednih zemljišta (*fondi/immobili rustici*), ovjere zemljišnih podnesaka te podatke o zabilježbi kolonskih prava i prava služnosti (*diritto di usufrutto*), diobe zemljišta, kupoprodaje trgovina, ugostiteljskih objekata i raznih zanatskih radnji (u kupoprodajnim ugovorima nalaze se podaci o registraciji obrta, dozvoli za rad kao i popis cjelokupnog inventara), kupoprodaje živežnih namirnica, ovjere prijevoda s hrvatskog jezika, ovjere kopija pečata i fotografija (često za potrebe sudskih postupaka), ustupanje autorskih prava, ovjere potpisa, ovjere kredita, zadužnica i ostalih novčanih transakcija vezano za banke i poduzeća (*Banca di Ancona, Banca di Napoli, Banca Dalmata di Sconto* itd.), ovjere dokumenata o potvrđivanju određenog prava, ovjere punomoći za podnošenje

zahtjeva za službenom najavom vjenčanja (u slučaju da je mladoženja npr. u vojsci, upisan je i naziv postrojbe i vojni čin ili npr. da se brak sklapa u drugom gradu), suglasnost roditelja za sklapanje braka u slučajevima maloljetnosti, plaćanje alimentacije za dijete, imenovanja zastupnika u pravnim poslovima (punomoći za zastupanje u parničnim poslovima „*ad litem*“ i poslovima vezanim za agrarnu reformu u Jugoslaviji, punomoći odvjetnicima za kupovinu nekretnine ili u ostavinskim poslovima i slično), objave i opozive javnih oporuka i ostavina (u pravitku se nalaze izvodi iz matične knjige umrlih matičnog ureda Općine Zadar), ovjere isprava o vlasništvu nad imovinom preminulih osoba, razne donacije, dodjele zemlje, ovjere izjava (npr. o priznanju očinstva, o bolesti i invaliditetu, ustupanju prava na grobno mjesto, pravu na doživotno stanovanje, odricanju od nasljedstva), ovjere punomoći za priznanje vojne mirovine, ovjere o depozitu raznih privatnih dokumenata (priznanice o novčanim dugovanjima i povratu duga), ovjere vezane za plaćanje komunalija, ovjere potvrda o radnom iskustvu i odsustvu sa službe, ovjere osnivanja dioničkih društava, ovjere sudskih odluka (presuda) i svjedočenja o počinjenim štetama, ovjere sporazumnih rastava braka, obveze snošenja troškova studiranja, izvaci iz trgovačkih knjiga, punomoći za poslove katastra, prijave šteta na pokretnoj i nepokretnoj imovini koje su nastale bombardiranjem i slično. U pravitku ovjera o kupoprodaji nekretnina često se pronalaze katastarski planovi. Od travnja 1941. godine većina upisa u knjigu odnosi se na dospjeće rate kredita (*protesto cambiario*) uz napomenu „*trovato chiuso il negozio/l'abitazione*“. Od 1942. godine ponegdje je sam bilježnik ispravljao olovkom brojeve koji se odnose na zbirku isprava. Neki spisi iz 1943. godine, od mjeseca rujna na dalje, koji su evidentirani u upisniku s brojem zbirke, nisu sačuvani u zbirci isprava, dok se neki koji u upisniku nemaju navedeni broj zbirke, nalaze se u istoj. Za taj period spise je moguće pratiti isključivo po glavnom odnosno tekućem broju spisa u upisniku.

3.2 Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

Tijekom obrade nije obavljeno izlučivanje. U samom gradivu nema pisanih tragova o njegovu izlučivanju prije dostavljanja arhivu. Čuva se trajno.

3.3 Plan sređivanja

Gradivo ovog fonda je primljeno relativno sređeno i u dobrom stanju. Spisi su bili uvezani u knjige i složeni po rastućem broju iz upisnika među živima, osim za godinu 1943. za koju su spisi bili je izmiješani te ih je bilo potrebno složiti. Gradivo je složeno unutar sedam kutija. U posljednje dvije kutije složene su knjige.

4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

4.1 Pravni položaj

Gradivo ima status javnog arhivskog gradiva.

4.2 Uvjeti dostupnosti

Sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (NN 61/18, 98/19 i 114/22) i Pravilniku o korištenju javnog arhivskog gradiva (NN 121/19), gradivo ovog fonda dostupno je u cijelosti.

4.3 Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Gradivo se može objavljivati i umnožavati sukladno čl. 23 Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva i Pravilniku o radu čitaonice Državnog arhiva u Zadru.

4.4 Jezik i pismo u gradivu

Gradivo je na talijanskom jeziku; pismo je latinica.

4.5 Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Papir je u dobrom stanju i nije potrebna restauracija

4.6 Obavijesna pomagala

Do izrade ovog inventara nije postojalo obavijesno pomagalo za korištenje gradiva.

5. DOPUNSKI IZVORI

5.1 Mjesto čuvanja izvornika

Izvornici se čuvaju u DAZD-u.

5.2 Dopunski izvori u DAZD-u

HR-DAZD-231 Kotarski sud u Zadru (1820.-1943.)
HR-DAZD-228 Kotarski sud u Preku (1878.-1943.)
HR-DAZD-589 Javni bilježnik Petar Belamarić (1930.-1943.)
HR-DAZD-121 Općina Zadar (1918.-1943.)

5.3 Dopunski izvori u drugim arhivima

HR-DAPA-903 Bilježnički arhiv u Puli (1645.-1954.)
HR-DARI-40 Javni bilježnici Cresa i Lošinja (1774. – 1945.)

6. LITERATURA

6.1 Monografije i članci

Brunelli, Silvio, *L'assedio di Zara : 27 marzo-12 aprile 1941-XIX.*, Rivista dalmatica god.22, Zadar (Zara : Tipografia E. de Schoenfeld), 1941.

Garbin, Daria; De'Vidovich, Renzo, *Dalmazia nazione : dizionario degli uomini illustri della componente culturale illirico-romana latina veneta e italiana*, Trst (Trieste : Fondazione scientifico culturale Maria ed Eugenio Dario Rustia Traine), 2012.

Grdinić, Iva, *Sumarno-analitički inventar fonda Bilježnički arhiv u Puli (1645.-1954.)*, Vjesnik istarskog arhiva, Vol. 14-16, Državni arhiv u Pazinu, 2009.

Kolanović, Josip, ur. *Vodič Državnog arhiva u Zadru*. Zadar: Državni arhiv, 2014.

Leideck, Markus, *HR-DAPA-540 Bilježnici Poreča 1852./1944.[1947.] Sumarni inventar*, Vjesnik istarskog arhiva, Vol. 19, Državni arhiv u Pazinu, 2012.

Praga, Giuseppe, *Testi volgari spalatini del trecento*, Atti e memorie della Società Dalmata di storia patria, Vol. 2, Zadar (Zara : E. de Schoenfeld), 1928.

6.2 Zbirke zakona

Gazzetta ufficiale del Regno d'Italia, Ministero della giustizia, Rim (1919.-1943.)

Raccolta ufficiale delle leggi e dei decreti del Regno d'Italia, Rim (1929.-1941.)

7. PODRUČJE KONTROLE OPISA

7.1 Napomena

Prilikom citiranja gradiva navodi se signatura i kratica naziva fonda te signatura i broj spisa kao i godina njegovog nastanka, npr. HR-DAZD-587, JBSB, sign. 2.1, br. 5/38

7.2 Pravila i konvencije

Inventar je izrađen prema međunarodnim normama: ISAD(G) Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva, Zagreb 2001., ISAAR(CPF) Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji, Zagreb 2006.

7.3 Nadnevak izrade opisa

2023.

POPIS GRADIVA

A) POPIS KNJIGA

Sign.	Sadržaj	Godina	Napomena	Kut.
1.1	Bilježnički upisnici među živima			
1.1.1	Upisnik bilježničkih akata među živima (<i>Repertorio per gli atti tra vivi I</i>)	1938. – 1940.	Br. 1 - 804	6
1.1.2	Upisnik bilježničkih akata među živima (<i>Repertorio per gli atti tra vivi II</i>)	1940. – 1942.	Br. 805 - 1795	
1.1.3	Upisnik bilježničkih akata među živima (<i>Repertorio per gli atti tra vivi III</i>)	1942. – 1943.	Br. 1796 - 2305	
1.2	Kazalo imena za upisnike bilježničkih akata među živima (<i>Indice alfabetico al Repertorio atti tra vivi</i>)	1938. – 1943.		7
1.3	Upisnik oporuka (<i>Repertorio per gli atti di ultima volontà</i>)	1938. – 1943.	Br. 1 - 89	

B) POPIS SPISA

Sign.	Sadržaj	Godina	Napomena	Kut.
2.1	Bilježnički akti 1- 83 (broj javnobilježničke zbirke)	1938.	Br. 5 Nicolò Marozzi prodaje tvornicu gaziranih pića Giuseppeu Piseddu koja se nalazila u „ <i>Calle del Sale</i> “	1
			Br. 19 Amato Zukar kao opunomoćenik svoje supruge Girolame Vučetić prodaje frizersku radnju Giorgiu Guerinu u „ <i>Calle delle Carceri</i> “	
			Br. 22 Carlo Minucci prodaje trgovinu mješovitom robom Vincenzu Ferociju na „ <i>Piazza dei Signori</i> “	
			Br. 44 Treppo Amabila prodaje konobu „ <i>Alla furlana</i> “ Ana Mariji Bin u ulici Luigija Ziliotta	
			Br. 46 Domicilina di Mauro prodaje Eugeniju Gallo trgovinu cigareta na Brodarici (Barcagno)	
			Br. 53 Eugenia Faith prodaje kuću Giovanniju Kalcini iz Žamana u ul. N. Tommasea	
			Br. 66 Braća Paparella dijele kuću u <i>Calle del Cristo</i> , u privitku se nalazi katastarska skica prizemlja, prvog i drugog kata.	
			Br. 69 Vincenzo Gamba prodaje slastičarnu na Kalelargi Apolloniju i Teodoru Pellegrin iz Pule	
			Br. 76 Giovannina Baroni prodaje briačnicu Felicianu Cecco u ulici sv. Dominika	
			Br. 83 Mensa Arcivescovile (crkvena dobra) zastupana po nadbiskupu Pietro Doimo Munzani prodaje teren u Arbanasima Antoniju Krstiću.	
2.2	Bilježnički akti 84-164	1939.	Br. 90 Šime Svirčić prodaje zgradu Antoniju Zaraušek u „ <i>Piazza Marina</i> “	1
			Br. 97 Ugovor o zaštiti reprodukcije fotografije Biagia Cigliana „ <i>Panorama di Zara</i> “, fotografija u privitku	
			Br. 104 Giuseppe Dudek prodaje Mariji Kolić trgovinu rukotvorinama u „ <i>Calle del Paradiso</i> “	

			<p>Br. 112 Ulderico Fossatelli prodaje mliječni restoran Antoniu Galullo u „<i>Calle Luigi Ziliotto</i>“</p> <p>Br. 116 Libero Benevenia prodaje Lorenzu Beneveniji di Rainiero trgovinu elektrotehničke i sportske opreme u ulici „<i>Calle Carriera</i>“</p> <p>Br. 125 i 130 Zapisnici s glavne sjednice društva „<i>Teatro Giuseppe Verdi</i>“ održane u prostorijama „<i>Società Filarmonica</i>“ i izvješća Alda Meštrovića</p> <p>Br. 129 Felice Bukowsky prodaje trgovinu cigareta Elisabetti Perlotti ved. di Cadin Matteo-Simeone u „<i>Calle Angelo Diedo</i>“</p> <p>Br. 132 i 133 Giovanni Ponchiè prodaje trgovinu odjećom Antoniju Garkoviću i Giorgiu Vidali na Kalelargi i osnivanje dioničkog društva (<i>società di fatto</i>)</p> <p>Br. 152 Punomoć Giacomu Zocco za prodaju dionica kazališta „<i>Giuseppe Verdi</i>“</p>	
2.3	Bilježnički akti 165-239	1939.	<p>Br. 174 Općina Zadar (<i>podestà Giovanni Salghetti</i>) kupuje dionice kazališta „<i>G. Verdi</i>“</p> <p>Br. 186 Guido Cronia prodaje gliser (<i>motoscafo</i>) Mariji Ponte, ženi Marija Bianchia</p> <p>Br. 208 Primjer kupoprodajnog ugovora sklopljenog kod drugog bilježnika, ugovor sklopljen u Beču kod J.B. Franza Latsckera (Emma Danilo kupuje kuću od Elise Friedl rođ. Rolli u „<i>Calle Ventura</i>“)</p> <p>Br. 217 Bastiancich Giuseppina prodaje trgovinu kruha i voća Eterović Mariji ženi Giuseppea Pannija na Zelenom trgu (<i>Piazza dell Erbe</i>)</p> <p>Br. 220 Popis opreme frizerskog salona Amata Zukara u „<i>Calle delle Carceri</i>“</p> <p>Br. 227 Općina Zadar daruje teren u Arbanasima organizaciji „<i>Opera nazionale dopolavoro</i>“ koju zastupa Miro Salamon</p> <p>Br. 237 Primjer darovnog ugovora skopljenog kod J.B. Vito de Pinto u Bariju, Bruno Galvani daruje nekretninu Ameliji Bontempo (u privitku se nalaze nacrti kuće)</p>	2

2.4	Bilježnički akti 240-355	1940.	Br. 252., 257., 262., 275., 278. Marija, Giulia, Ariberto i Nino Smareglia ustupaju autorska prava Umbertu Braidu na određene opere skladatelja Antonia Smareglie iz Pule.	2
			Br. 267 (i br. 465/41, 467/41 itd., uz napomenu da su spisi zatraženi od suda) Nedostaju spisi unutar zbirke, a odnose se na kupovine loža u kazalištu „Verdi“ od strane Općine Zadar, upisi u knjigama sadržavaju imena vlasnika i isplaćene novčane iznose	
			Br. 286 Osnivanje trgovačkog društva „ <i>Primo conservificio zaratino di pesce</i> “, Giuseppe Maburzio i Umberto Braidu	
			Br. 293 Primjer oporuke - <i>testamento olografo</i> - sastavljene vlastoručno ili od jednog od svjedoka, Pajkin Ive	
			Br. 294 Primjer inventara restorana i prenoćišta „ <i>Alla Pace</i> “ vlasnice Terese Massaria	
			Br. 304 Carlo Kisvarday, vlasnik ljekarne „ <i>Alla Madonna</i> “ u ulici sv. Marije ustupa upravljačka prava Pietru Gazzaniju	
			Br. 308 Ugovor o korištenju industrijskog patenta (spojnice za željezničke pruge), Francesco Malusà i drugi.	
			Br. 315 Francesco conte Borelli prodaje Giuseppeu Devetak skladište koje se nalazilo u „ <i>Calle Calogerà</i> “. U privitku se nalazi nacrt zgrade	
2.5.	Bilježnički akti 356-497	1941.	Br. 369 Šime Svirčić prodaje Agostinu Duca trokatnicu u ulici sv. Dimitrija	3
			Br. 393 Pietro Percuzzi iz Pule prodaje poduzeću „ <i>Primo conservificio zaratino di pesce</i> “ više ribarskih brodova	
			Br. 401 Primjer utvrđivanja ratne štete, popis oštećenih predmeta trgovine duhana u vlasništvu Rodolfa Matulića na Cerariji	
			Br. 402 Popis oštećenih predmeta (ratna šteta) na privatnoj kući Grisogona Oliviera smještenoj u „ <i>Rione Constanzo Ciano</i> “	

			<p>Br. 403 Popis štete nastale avionskim bombardiranjem na trgovini obuće Giovannija Serenija</p> <p>Br. 408 Primjer dokumenta s popisom stvari iz kuće oštećene u bombardiranju koja se nalazila u „<i>Calle del Teatro Vecchio</i>“, u vlasništvu Antonija Malnarića</p> <p>Br. 419 Osnivanje poduzeća za proizvodnje korneta i marmelade „<i>Industria zaratina di cialdoni, confetture ed affini De Pellegrin e Dell' Olio</i>“</p> <p>Br. 447/A Rodolfo Trigari daje u najam stolarima Marku Skaliću i Juri Stipčeviću prostorije koje su se nalazile u ulici Nikole Trigarija br. 13</p> <p>Br. 485 Primjer ratne odštete za nastradalu pokretnu imovinu u vlasništvu Pietra Bandellonija i drugih</p> <p>Br. 493 Vlasnik poduzeća Paolo Bontempo ustupa hipotekarni kredit Pasqualeu Čvrljaku, nastanjenom u Benkovcu; nekretnina pod hipotekom se nalazila u Skradinu</p>	
2.6	Bilježnički akti 498-649	1942.	<p>Br. 508 Praga Andrea, Palombito Antonio, Defranceschi Antonio i Martinaz Antonietta osnivaju trgovačko društvo „<i>Mercantile zaratina</i>“</p> <p>Br. 529 Marco Perlini prodaje dio zgrade na Cerariji Luigiju Bauchu, njegovoj ženi Ezeli Krašić i sestrama Antonietti i Mariji de Grisogono</p> <p>Br. 539 Priznanje kolonskih prava za više obitelji na Puntamici (<i>quietanza a tacitazione di diritti colonici</i>)</p> <p>Br. 540 Rosina Rappo prodaje mesinicu na „<i>Piazza dell' Erbe</i>“ braći Mariu, Simeonu i Giuseppeu Caruz</p> <p>Br. 558 (Brojevi zbirke unutar upisnika među živima su prepravljani olovkom počevši od broja 553) Primjer ugovora o zajmu (<i>contratto di mutuo</i>), Tillhon Engelbert posuđuje 30 000 lira Francescu Borelliju</p> <p>Br. 560 Pietro Zichi prodaje Giselli Piermattei gostionicu „<i>Birraria</i>“</p>	4

			<p><i>vecchia</i>“ u ulici Giuseppea Sabalicha (nekadašnjoj <i>Calle Catena</i>)</p> <p>Br. 563 Primjer punomoći i potvrde istovjetnosti potpisa od strane Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva pravde u Rimu kao i poslanstva NDH u Rimu. Dario, Guido i Lavinija Pesena iz Rima prodaju terene u općini Biskupija (Knin) naslijeđene od svoje majke Giuseppine Bulat</p> <p>Br. 581 Primjer raspuštanja jednostavnog trgovačkog društva (<i>società di fatto</i>), Sante Gambarara i Giovanni Lazzarini</p> <p>Br. 598 Primjer ovjere prijedloga za knjiženje (zemljišnog podneska odnosno ispravka „<i>atto di rettifica tavolare</i>“) na temelju raznih ugovora o kupoprodaji na ime Giuseppe Mattei i Giovanni Spar, tereni se nalaze na Bokanjcu</p> <p>Br. 608 Primjer pohrane privatnih dokumenata, vezano za pravo na grobnicu kao i izjave o odricanju od navedenog prava ovjerene od javnih bilježnika u Beču i Grazu, Ida i Marija Schlacht. (Obiteljska grobnica Kummer-Fustinioni i Schlacht)</p> <p>Br. 624 Primjer priznanja vlasništva pri zemljišnom knjiženju terena u Arbanasima, Francesco Duca i ostali</p> <p>Br. 644 Primjer ispravka zemljišnih međa s položajnim nacrtom u privitku (Bokanjac), na ime Manlio Colonnelli i Capietri Eugenia</p> <p>Br. 649 Primjer javnobilježničkog spisa o proglašenju nasljednika nad oporučno ostavljenom imovinom (Simeun Tommasso). U ovoj vrsti isprave često se nalazi formula/prisega „<i>Giuro di dire la verità, tutta la verità, nient'altro che la verità</i>“. Ovjere pod prisegom (<i>attestazione giurata</i>) pronalazimo i u spisima vezanima za vjenčanja</p>	
2.7	Bilježnički akti 650-793	1943.	Br. 651 Santo Živković prodaje Mariji Melada trgovinu kruhom koja je bila smještena na <i>Piazzetta marina</i>	5

			Br. 662 Nikola Margetić prodaje Vitomiru Margetiću (oboje s Božave) jedrenjak s motorom (<i>motoveliero „Gloria C“</i>)	
			Br. 664 Primjer ugovora o zakupu (<i>contratto di locazione</i>). Poduzeće „ <i>Giovanni i Guglielmo Capurso</i> “ unajmljuju prostorije od Marina Simeonea na uglu ulica „ <i>Calle del Conte</i> “ i „ <i>Calle del Paradiso</i> “	
			Br. 678 Primjer izmjene statuta trgovačkog društva „ <i>Impresa costruzioni Branco, Cordiali e Compagni</i> “. Spis sadrži podatke o osnivanju i registraciji	
			Br. 681 Primjer ručno pisane oporuke jednostavnijeg oblika (pri čijem sastavljanju često nije bilo potrebno prisustvo svjedoka i bilježnika - <i>pubblicazione di un testamento olografo</i>), na ime Teresa Lucia Tesio	
			Br. 708 Izvanredna sjednica trgovačkog društva „ <i>Manifattura Zaratina Sigarette con sede in Zara</i> “, Antonio i Riccardo Zaraushek, Šime Svirčić i dr.	
			Br. 744 Primjer popisa pokretne i nepokretne imovine, poreza i raznih troškova na ime Giacomo Poglayen	
			Br. 753 Izjava o napuštanju motornog jedrenjaka „Triglav“ za vrijeme savezničke akcije na moru oko Sicilije	
			Br. 757 Giuseppe Perlini pok. Giuseppea prodaje kuću Rainieru Beneveniji u ulici „ <i>Calle Carriera</i> “. U pritku se nalazi projektni nacrt kuće	
			Br. 764 i 765 Francesco Spagnol, Giuseppe Devetak i dr. prodaju brod s motorom trgovačkom društvu „ <i>Ente economico dell olivicoltura</i> “, Zadar	
			Br. 769 Inventar (<i>relazione di inventario</i>) odjeće koja se nalazila u trgovini na Kalelargi u vlasništvu Rodolfa Poglayena	
			Br. 776 Inventar kuće na Cerariji, „ <i>Viale Malta</i> “, u vlasništvu prof. Antonija Villija (namještaj, knjige, umjetnine...)	
			Br. 784 Giuseppe Storich i Federico Rinz prodaju luksuznu jedrilicu	

			<p>(<i>cutter</i>) vrste „<i>Altair</i>“ Eliju i Umbertu Carliju iz Riminija koji se nalaze u Zadru u vojnoj službi.</p> <p>Među spisima u zbirci ima i nekoliko onih koji nisu evidentirani u upisniku niti imaju broj zbirke. To su spisi pod brojevima 2307-2309, 2311, 2312 i 2314</p>	
--	--	--	--	--